Dziś bezpłatny dodatek: „Sprawy Dewizowe"

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z dodatkiem „Sprawy Dewizowe"
i przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr. EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr. 13 (14) Warszawa, 13 maja 1937 r. Rok II

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE DO ORDYNACJI PODATKOWEJ

W Dzienniku Ustaw z dnia 7 maja b. r. (nr. 35 poz. 270) zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 marca b. r. o wykonaniu Ordynacji Podatkowej. Poniżej omówimy nowe postanowienia tego rozporządzenia, mogącego zainteresować naszych Czytelników.

Właściwość miejscowa

Izby Skarbowe są upoważnione do zezwalania na prośby płatników posiadających w jednej miejscowości dwa lub więcej zakładów bądź przedsiębiorstw, dla których prowadzona jest księgowość, a które podlegają kompetencji wymiarowej dwu lub więcej urzędów skarbowych, na dokonywanie wymiaru podatku przemysłowego od obrotu przez jeden z tych urzędów skarbowych (§ 4 RW *).

To postanowienie nie jest nowe. Natomiast nowością jest końcowe zdanie § 4 RW, z którego wynika, że zezwolenie może być cofnięte przez izbę skarbową i że płatnik może zrzecz się uprawnienia wynikającego z tego zezwolenia. Zezwolenie takie obowiązuje do końca roku kalendarzowego, w którym bądź izba skarbowa cofnęła je, bądź płatnik zrzekł się go.

Izby skarbowe upoważnione są do zezwolenia służbodawcom, za-

*) RW—Rozporządzenie Wykonawcze do Ordynacji Podatkowej.

trudniającym pracowników w dwu lub więcej miejscach zatrudnienia w tej samej miejscowości, a prowadzącym księgowość, na wpłacanie podatku dochodowego według działu II ustawy o podatku dochodowym do kasy jednego z tych urzędów skarbowych, w których okręgach znajdują się owe miejsca zatrudnienia. Zezwolenie takie obowiązuje do końca roku kalendarzowego, w którym bądź izba skarbowa cofnęła je, bądź płatnik zrzekł się go.

Normy szacunkowe

Zagadnienie to dotychczas znajdowało uregulowanie w okólnikach. Nowe rozporządzenie wykonawcze obszernie i precyzyjnie traktuje pojęcie norm szacunkowych, ich rodzaje, tryb ich ustalenia i przypadki, w których będą stosowane.

W szczególności rozporządzenie postanawia, że podstawa wymiaru podatku dochodowego (dział I) i podatku przemysłowego od obrotu może być ustalona za pomocą norm szacunkowowych tylko w razie rzeczywistej trudności w ustaleniu tej podstawy na zasadzie zebranych innych materiałów faktycznych, odnoszących się do przypadku konkretnego, a więc np. na podstawie zeznań i wyjaśnień płatników, ksiąg handlowych, zeznań, opinij i wyjaśnień świadków, biegłych, drogą lustracyj i oględzin lokalnych itd.

Normy szacunkowe wiążą w zasadzie władzę wymiarową i odwoławczą. Odstąpienie od tych norm jest dopuszczalne tylko w przypadkach, uzasadnionych specjalnymi okolicznościami, przy czym zmiana norm na niekorzyść płatnika może nastąpić tylko na podstawie opinii przynajmniej dwóch biegłych. Celem ustalenia podstaw wymiaru podatku dochodowego oraz podatku przemysłowego mogą być ustalane następujące normy szacunkowe:

1) normy dochodowości: a) gruntów, b) przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, wolnych zajęć zawodowych oraz zajęć przemysłowych, c) budynków;

2) normy obrotu;

3) normy odpisów na zużycie (normy amortyzacyjne);

4) normy szacunkowe do bilansów gospodarstw wiejskich, prowadzących księgi handlowe lub gospodarcze;

5) normy kosztów wyżywienia właścicieli drobnych gospodarstw wiejskich o obszarze do 50 ha, prowadzących księgi gospodarcze sposobem uproszczonym, członków ich rodzin i służby osobistej (normy wyżywienia);

6) normy wartości pieniężnej dochodów w naturze (normy uposażenia w naturze).

Specjalnie w odniesieniu do norm dochodowości z gruntów podkreślić należy, że normy te będą ustalane dla okręgów poszczególnych urzędów skarbowych lub dla części tych okręgów (stref) jako normy ogólne oraz jako normy specjalne.

Normy specjalne stosowane będą do: wód zarybionych, sadów owocowych w wieku ponad 8 lat od posadzenia, ogrodów warzywnych

i kwiatowych, szkółek drzew oraz gruntów, zajętych pod uprawę chmielu, tytoniu i wikliny. Do pozostałych gruntów gospodarstw wiejskich stosowane będą normy ogólne.

Tryb postępowania przy ustalaniu norm polegać będzie na tym, że wnioski w przedmiocie norm opracowywać będą izby skarbowe po zasięgnięciu opinii biegłych, wyznaczonych przez właściwe organizacje samorządu gospodarczego lub wolne organizacje zawodowe, po czym przesyłać będą wnioski te do opinii komisyj odwoławczych. Zaopiniowane przez komisje odwoławcze projekty norm będą ostatecznie zatwierdzone przez Ministra Skarbu—również po wysłuchaniu opinii właściwych organizacyj samorządu gospodarczego. W ten sposób projekty norm poddawane będą trzykrotnym badaniom, i to przy współudziale czynnika obywatelskiego, dając tym samym w rezultacie gwarancję sprawiedliwego, obiektywnego i równomiernego w skali ogólnopaństwowej ustalenia wysokości tych norm (B. H. Polska Gospodarcza, zeszyt 16 br.).

O szczegółowości i precyzyjności przepisów, dotyczących norm szacunkowych świadczy chociażby to, że temu zagadnieniu rozporządzenie poświęca 27 paragrafów, których większość jest obszernie rozbudowana. Nie wypowiadamy na razie opinii co do ich trafności: wymaga to dłuższej analizy:

Księgowy w charakterze pełnomocnika płatnika

Według dotychczasowych przepisów rozporządzenia wykonawczego do OP (§ 19) tylko członek rodziny płatnika i osoby należące do jego gospodarstwa domowego byli uprawnieni do domagania się udzielenia informacyj — bez legitymowania się pełnomocnictwem. Nowe rozporządzenie wykonawcze rozszerza to uprawnienie na pracowników płatnika (§ 43), a więc i na księgowego.

Uprawnienie to (tak samo jak dotychczas) dotyczy tylko otrzymania informacyj w „sprawach mniejszej wagi". Jakie to są „sprawy mniejszej wagi"—rozporządzenie nie wyjaśnia.

Pierwszorzędna jest rola księgowego podczas badania rachunkowości przedsiębiorstwa. Wyjaśnienia jego przy tej czynności znakomicie ułatwiają pracę rewidentowi i zapobiegają nieporozumieniom, mogącym mieć poważne konsekwencje. Rozporządzenie nie normuje tej roli księgowego.

W praktyce księgowy zastępuje płatnika podczas tej czynności i jest informatorem rewidenta we wszystkich mogących interesować go kwestiach. Księgowy zastępuje przy tej czynności płatnika, nie legitymując się pełnomocnictwem. Podstawą prawną tego zastępstwa jest przepis art. 85 OP, według którego badanie księgowości powinno być dokonywane „w obecności płatnika lub zastępującej go osoby". Jakkolwiek przepis ten nic nie mówi o tym, czy taki zastępca winien posiadać pisemne pełnomocnictwo, w praktyce rewidenci zupełnie słusznie pełnomocnictwa nie żądają.

Mowe rozporządzenie normuje rolę w udzielaniu wyjaśnień odnoszących się do księgowości przedsiębiorstwa — księgowych, którzy nie są stałymi pracownikami płatnika oraz właścicieli i pracowników biur

rewizyjno-buchalteryjnych: są oni uprawnieni do udzielania tych wyjaśnień na podstawie pisemnego pełnomocnictwa (§ 45).

Kto jest obowiązany do składania zeznania do wymiaru podatku przemysłowego od obrotu?

Pod tym względem nowe rozporządzenie różni się od dotychczas obowiązującego tym, że rozciąga obowiązek na przedsiębiorstwa VI kategorii przemysłowej nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych.

(cdn.)

Mgr. W. MONKA

ODSETKI OD DŁUGÓW HIPOTECZNYCH A WYMIAR PODATKU DOCHODOWEGO

W myśl pkt. 1 ust. 1 art. 10 ustawy o podatku dochodowym (DURP 1936 poz. 6), od ogólnego dochodu ulegają odliczeniu odsetki od długów. Ust. 2 tegoż art. uzależnia odliczenie tych odsetek od dwóch warunków, które muszą zachodzić łącznie: 1) dług ciąży na źródle dochodu i 2) pozostaje w związku gospodarczym z tym źródłem.

Jest dotychczas sporna kwestia, czy związek gospodarczy winien istnieć między długiem a jakimkolwiek źródłem dochodu, czy też — między długiem a tym źródłem dochodu, na którym dług ciąży.

§ 17 ust. 2 rozp. wyk. do ustawy o podatku dochodowym (DURP, 1936, poz. 301) ma brzmienie, które upoważnia do wykładni, że wystarczy związek gospodarczy między długiem a jakimkolwiek źródłem dochodu: „Odsetki od długów są odliczalne od ogólnego dochodu, gdy ciążą choćby na jednym ze źródeł dochodu, a zaciągnięcie lub ich powstanie pozostaje w związku gospodarczym z podlegającymi opodatkowaniu źródłami dochodu".

NTA w swej judykaturze zajmuje inne stanowisko. Wyrok z dnia 20 marca 1933, l. rej. 7422/30, 7423/30, 8004/30, 9291/31 (OPA 1933, poz. 388) jest zaopatrzony w tezę następującą: „Związek gospodarczy wymieniony w art. 10 ust. przedostatni ustawy o podatku dochodowym musi istnieć pomiędzy wydatkiem a tym źródłem dochodu, na którym wydatek ten ciąży". Takież stanowisko zajmuje NTA w wyroku z dnia 20 września 1933, l. rej. 4461/29 (OPA 1933 poz. 500).

W glosie napisanej do ostatniego wyroku jeden z najlepszych w

Polsce znawców skarbowości prof. Adam Krzyżanowski zdecydowanie krytykuje te stanowisko. Krzyżanowski uważa, że zacieśnienie związku gospodarczego z art. 10 do związku z poszczególnymi źródłami dochodu jest bezzasadne i wypowiada pogląd, że odsetki od długów, obciążających rzeczowo źródło dochodu są zawsze potrącalne względnie odliczalne: „Sam fakt zaciągnięcia pożyczki hipotecznej uzasadnia potrącalność odsetek z art. 6, a zatem ich odliczalność z art. 10, o ile nie zostały potrącone".

Odliczeniu podlegają według NTA „odsetki od pożyczki, zaciągniętej na hipotekę domu, a użytej na nadbudowę tegoż domu również w wypadku, gdy dochód z części domu nadbudowanej zwolniony jest od podatku na zasadzie przepisów Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 kwietnia 1927 o rozbudowie miast poz. 372 DURP" (OPA 1935, poz. 1256). „Fakt zwolnienia od opodatkowania dochodu z części nadbudowanej, wywodzi NTA w powołanym wyroku, nie uprawnia do wniosku, iż w rozumieniu powołanych przepisów ustawy powstały dwa źródła dochodu, odrębne — z części już istniejącej i odrębne — z części nadbudowanej i że tak pożyczka jak i wydatek na pokrycie odsetek od tej pożyczki obciążają jedynie część domu nadbudowaną, a więc nie podlegającą podatkowi dochodowemu".

Czy koszty zaciągnięcia pożyczki hipotecznej oraz koszty konwersji długu hipotecznego są „kosztami osiągnięcia, zachowania i zabezenia dochodu"—potrącalnymi w myśl art. 6 ustawy o podatku dochodowym?

Judykatura NTA stoi na stanowisku potrącalności kosztów zaciągnięcia pożyczki na spłatę długów hipotecznych, obciążających nieruchomość płatnika. Tak np., o ile właściciel nieruchomości zaciągnął dług w Banku Gospodarstwa Krajowego na spłatę długów hipotecznych tej samej nieruchomości, to koszty zaciągnięcia tej pożyczki, jak kwoty zapłacone B. G. K. za oszacowanie nieruchomości do pożyczki, koszty rejentalne i wydatki związane z ustępstwa pierwszeństwa hipotecznego na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego, koszty wyciągu hipotecznego dla Banku Gospodarstwa Krajowego a nawet honorarium dla adwokata są potrącalne od ogólnego dochodu (wyrok NTA z 26 lutego 1933, l. rej. 3457/29, OPA 1932, poz. 26). Również wydatki związane z konwersją długu obligacyjnego w celu obniżenia jego oprocentowania, należą do wydatków potrącalnych, przy czym uznaniu ich za takie nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że wyniki ujawnią się także częściowo dopiero w latach następnych (wyrok NTA z 28 stycznia 1935, l. rej. 9498/32, OPA 1933, poz. 981).

Aczkolwiek wydatek wywołany konwersją długu obligacyjnego zaciągniętego zwykle w instytucji kredytu długoterminowego hipotecznego jak np. Towarzystwie Kredytowym Miejskim lub Banku Gospodarstwa Krajowego w celu obniżenia oprocentowania tego długu, nie jest związany z osiągnięciem dochodu w miarodajnym roku, „to jednak, jak powiada NTA w uzasadnieniu do wyżej cytowanego wyroku, wedle ustawy nie tylko koszty osiągnięcia dochodu, lecz także koszty jego zachowa-

nia i zabezpieczenia stanowią wydatki potrącalne; wedle zaś judykatury NTA nie stanowi przeszkody do uznania takiego wydatku za potrącalny, jeśli efekt wyrazi się częściowo także dopiero w latach przyszłych, a nie w roku operacyjnym".

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

ZALEGŁOŚCI W KSIĘGOWANIU

57.

USUNIĘCIE PRZEZ PŁATNIKA BRAKÓW. STANOWISKO WŁADZY ODWOŁAWCZEJ.

O ile władza wymiarowa uznała księgi handlowe za nieprawidłowe z powodu ustalenia zalegania w uskutecznianiu zapisów do dziennika i braku inwentarza, stwierdzonych w postępowaniu wymiarowym, władza odwoławcza nie ma obowiązku powtórnego badania ksiąg celem stwierdzenia, że braki zostały usunięte. Usunięcie tych braków przez płatnika przed wniesieniem odwołania nie usuwa wadliwości. NTA 2 maja 1928 r. I. rej. 1753/26 (Zb. Wyr. 1449).

58.

USUNIĘCIE PRZEZ PŁATNIKA BRAKÓW. STANOWISKO WŁADZY ODWOŁAWCZEJ.

Zaległość w księgowaniu stanowi uchybienie formalne i uzasadnia wniosek o nieprawidłowości prowadzonych ksiąg. Przyczyna takich zaległości jest wobec formalnej strony zagadnienia obojętna *), gdyż nie może ona tego uchybienia unicestwić. Okoliczność, że po zbadaniu ksiąg w postępowaniu wymiarowym i stwierdzeniu tego uchybienia, zaległości zostały usunięte, nie uprawnia płatnika do żądania uznania tych ksiąg za prawidłowe. NTA 21 października 1935 r. I. rej. 9708/33.

*) W sprawie płatnik powołuje się na chorobę księgowego.

59.

KILKOMIESIĘCZNE OPÓŹNIENIE.

Wpisywanie pozycyj do ksiąg handlowych z kilkomiesięcznym opóźnieniem uzasadnia uznanie ksiąg za nieprawidłowe. NTA 18 maja 1931 r. I. rej. 2465/29 (Zb. Wyr. 4633).

60.

ZALEGANIE W KSIĘGOWANU A OCENA KSIĄG. ZALEGANIE NIE DOTYCZĄCE OKRESU MIARODAJNEGO DLA WYMIARU.

Wpływ zalegania w księgowaniu na ocenę ksiąg zawisł od rozmiaru zaległości, od jej przyczyn, od stanu zapisów w innych księgach. W ogólności usterki buchalteryjne, o ile nie wykraczają przeciw przepisom kodeksu handlowego, muszą być oceniane indywidualnie w zależności od tego, czy bądź

to z osobna, bądź też łącznie uchybiają celowi dowodu z ksiąg, tj. zupełnemu i wiarygodnemu ustaleniu obrotu. Pod tym kątem rozpatrując ustalenia co do sposobu prowadzenia ksiąg przez płatnika, należy uznać, iż zaległość w księgowaniu dotycząca nie okresu podatkowego, lecz czasu późniejszego, nie uzasadnia zarzutu nieprawidłowości ksiąg, skoro księgi w czasie ich badania były za okres podatkowy całkowicie wykończone (NTA 9 grudnia 1927 r. l. rej. 258/25 Zb. Wyr. 1332).

61.

BRAK ZAMKNIĘCIA KONT.

Brak zamknięcia kont może być usprawiedliwiony koniecznością uzgodnienia kont z dostawcami, bankami i odbiorcami NTA 2 października 1935 r. l. rej. 6569/33, OPA 1936 r. poz. 1423.

Zasada księgowania bez zaległości sprowadza się do wymogu, by każda zaszłość była niezwłocznie uwidoczniona w księgowości.

Jak widać z wyżej przytoczonej judykatury NTA, nie jest ona jeszcze skrystalizowana. W praktyce wymóg niezwłocznego księgowania jest niedoceniany i przeceniany. Zadaniem poniższych uwag jest próba należytej oceny tego wymogu.

Celem księgowości jest danie obrazu przedsiębiorstwa w jego dynamice (w biegu) i statyce (w stanie jakgdyby bez ruchu). Cel ten może być uważany za osiągnięty w tym tylko wypadku, jeśli księgowość odzwierciadla bieg i stan przedsiębiorstwa w całym jego zasięgu i w każdym momencie czasu.

W tym tylko bowiem wypadku księgowość będzie tym, czym być powinna — co w sposób jednocześnie piękny i ścisły wyraził znakomity ekonomista Lorenz Stein: „Księgowość jest sumieniem gospodarczym przedsiębiorstwa, uświadomieniem zobowiązań wobec obcych, sprowadzonym do liczebnej znajomości zakresu, w którym może je wypełnić; dopiero księgowość pokazuje każdej indywidualności to, co jest dla niej możliwe obok tego, co jest niemożliwe, rzeczywisty postęp obok nieokreślonego pędu do dalszego rozwoju" (Lehrbuch der National oekonomie, Wien 1886 r. s. 369).—

Księgowość, która nie jest odzwierciedleniem ostatniego momentu w życiu przedsiębiorstwa — tak jak czasopismo, któreby nie notowało najświeższych wydarzeń, jak komunikat meteorologiczny dla żeglugi powietrznej, któryby nie podawał ostatnich danych — nie spełnia swego zadania.

Dla osiągnięcia swego celu, prowadzenie ksiąg winno dawać rękojmię objęcia wszystkich zaszłości, a jedynym środkiem do tego jest niezwłoczne rejestrowanie każdego, podlegającego księgowaniu wydarzenia. Tylko w ten bowiem sposób unikamy mimowolnych przeoczeń.

Prowadzenie ksiąg winno dalej dawać—możliwe oczywiście—w samym systemie zawarte gwarancje rzetelności. Jedną z tego rodzaju rękojmi — nie najistotniejszą, ale i nie najpośledniejszą — jest niezwłoczne księgowanie zaszłości. Uniemożliwia to dopasowywanie zapisów do później zachodzących wypadków.

Z drugiej strony, nauka księgowości nie może zamykać oczu na wymogi życia.

Są kupcy, którzy z konieczności, podyktowanej kalkulacją, pracują bez pomocy pracownika umysłowego albo przy pomocy takiej ilości pracowników umysłowych, która jest niedostateczna dla danego przedsiębiorstwa. W tych warnkach muszą powstawać zaległości w księgowaniu, a z drugiej strony niepodobna z tego powodu zwolnić kupca od obowiązku lub pozbawić dobrodziejstwa prowadzenia księgowości prawidłowej.

Oprócz stałej na życie handlowe chwilową niedostateczność personelu ze względu na „sezon" lub przypadkowe wzmożenie ruchu. I w tych warunkach musi powstawać zaleganie w księgowości, kalkulacja zaś nie zawsze pozwala na zatrudnienie w tych okresach dodatkowych sił.

Są to powody — pomijamy już choroby, urlopy pracowników itp. wydarzenia — które usprawiedliwiają życiowo zaleganie w księgowaniu.

Ocena zaległości w księgowaniu nie może być uskuteczniona w oderwaniu od jej przyczyn. Życiowo usprawiedliwione zaleganie nie powinno dyskwalifikować ksiąg).*

To też słuszny jest pogląd NTA wyrażony ubocznie w wyroku z d. 9 grudnnia 1927 r. l. rej. 2581/25 (Zb. Wyr. 1332),—że wpływ zalegania w księgowaniu na ocenę ksiąg „zawisł od rozmiaru zaległości, od jej przyczyn, od stanu zapisów w innych księgach".

Od zalegania w księgowaniu należy odróżnić zaleganie w zamknięciu ksiąg, tj. w sporządzeniu inwentarza, wyprowadzeniu salda na poszczególnych rachunkach i sporządzeniu bilansu z rachunkiem strat i zysków.

Ani prawo, ani nauka księgowości nie wymaga, aby te czynności były dokonane niezwłocnie po upływie roku gospodarczego. Braki księgowości pod tym względem dotyczą już nie samego księgowania, lecz wyprowadzenia wyników księgowania i wymagają dla ich oceny innego zgoła punktu widzenia.

Ich ocenę Czytelnicy już znaleźli w wyrokach NTA i uwagach naszych ogłoszonych w Nr. Nr. 2/3 i 5/6 naszego czasopisma za r. b., pod poz. 28, 29, 35 i 36 działu „Orzecznictwo w przedmiocie księgowości".

---

*) Por. Teofil Seifert, OPA 1936, poz. 1424 glosa

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 10 KWIETNIA 1937 R. L. D. V. 20380/2/37

o stosowaniu przepisów art. 6 ust. 2 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P, Nr 2 z 1936 r. poz. 6) i § 14 p. 6 rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 40 poz. 301), w sprawie jednorazowego odpisania wartości przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat pięciu.

(Dz. Urz. Min. Sk. 1937, Nr. 10, poz. 350).

(Dokończenie)

Wykaz przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza pięciu lat.

D. Różne oraz niemetalowe.

1. Aparaty i przyrządy dla ochrony przeciwgazowej,
2. Aparaty i przyrządy oddechowe ratunkowe wszelkich typów,
3. Balie,
4. Balony szklane,
5. Balony i skrzynki do osadzania pyłu cynkowego,
6. Baraki drewniane,
7. Beczki drewniane wszelkie,
8. Bielizna stołowa, pościelowa i kuchenna, restauracyjna i hotelowa,

8a. Bębny kablowe,

9. Budki budowlane,
10. Butelki,
11. Cebry,
12. Chodniki, dywaniki. dywany itp. w restauracjach, hotelach, sklepach,
13. Cholewy skórzane do zgrzeblarek,
14. Czapy dla spawaczy,
15. Dachy papowe,
16. Dachy z blachy falistej nad paleniskami w rafineriach nafty,
17. Drabiny drewniane,
18. Drewniane nadstawki kotłów do gotowania mydła,
19. Drzewo na okłady walców i nożowisk holendrowych,
20. Ekrany z przynależnymi częściami,
21. Fartuchy gumowe,
22. Fartuchy, płaszcze,
23. Fartuchy skórzane dla robotników,
24. Filce wszelkie,
25. Filmy (negatywy, kopie, materiał reklamowy, tj. fotosy, plakaty, diafolie, ulotki, broszury itp.),
26. Gaza jedwabna młyńska,
27. Hełmy skórzane i z innych odpornych materiałów,
28. Izolacje kotłów, pieców, kadzi i rurociągów,

29. Kadzie do wypłókiwania chmielu,
30. Kadzie i koryta drewniane,
31. Kamienie litograficzne,
32. Kloce do prasowania odzieży,
33. Kosze trzcinowe, wiklinowe i skórzane do wełny, przędzy, węgla itp..
34. Kotły do topienia i rafinerii ołowiu,
35. Liny i linki: manilla, konopne, bawełniane, skórzane, gumowe, wielbłądzie,
36. Lejki szklane,
37. Listwy drewniane do elektrod,
38. Markizy nad oknami wystawowymi,
39. Maski gazowe i do pyłów,
40. Materiały pisemne: stemple kauczukowe, skoroszyty, teczki, i teki skórzane, walizy wojażerskie,
41. Mieszadła drewniane,
42. Mundury, płaszcze i futra dla służby pojazdowej i dla straży pożarnej,
43. Naczynia drewniane, kamionkowe, fajansowe, porcelanowe, szklane,
44. Nosze do cegły,
45. Odzież ochronna dla robotników,
46. Ogrodzenia z drzewa,
47. Okapy drewniane,
48. Okłady papierowe walców kalandra,
49. Okłady walców gumowe, papierowe, azbestowe itp.,
50. Okulary i maski ochronne warsztatowe dla spawaczy, szlifierzy, giserów itp.
51. Parniki drewniane do parzenia kloców,
52. Paski skórzane rozdzielcze do zgrzeblarek,
53. Paski ze skóry i z korka prasowanego do obciągania rolek,
54. Pasy napędowe i transportowe: manilla, konopne, bawełniane, wielbłądzie, skórzane, Balata, gumowe,
55. Pędzle,
56. Plandeki,
57. Płótna filtracyjne,
58. Płyty drewniane do przenoszenia surowców i wyrobów,
59. Płyty gumowe do drukarek, satyniarek,
60. Płyty koszykowe i drewniane do aparatów farbiarskich,
61. Podesty drewniane,
62. Podłogi drewniane,
63. Poduszki, podkłady i płótna do prasowania,
64. Pomosty drewniane,
65. Portiery i kurtyny,
66, Postumenty szklane i drewniane na wystawach,
67. Powijaki (lapping) do drukarek,
68. Półki,
69. Preszpany i brandpapy do pras.,
70. Przedmioty azbestowe, gumowe, kauczukowe itp. (płyty, bufory, węże, sznury, taśmy, opony, koła itp., rękawice, buty, ubrania itp.),
71. Przedmioty do ubierania wystaw, firanki i story,
72. Przedmioty pomocy sanitarnej,
73. Przezrocza,
74. Przyrządy dla Stacji Ratunkowych w górnictwie,
75. Przyrządy drewniane używane jako pomocnicze przy produkcji w postaci

stojaków, nawijaczy, prycz, stołków, ram itd., używanych przy łuszczarkach, nożycach, prasach, czyszczarkach, obrzynaczkach, w sortowniach, magazynach itp.,

76. Przyrządy i sprzęt laboratoryjny szklany, porcelanowy i drewniany,
77. Przyrządy ratunkowe,
78. Przystanie ładunkowe z drzewa,
79. Regały do gumy (książki konfekcyjne),
80. Regały do przechowywania wódek i win,
81. Regały do suszenia (drabinki),
82. Rusztowania wszelkiego rodzaju drewniane.
83. Rynny drewniane,
84. Sanie do transportu drzewa,
85. Skórki cielęce do maszyn przędzalniczych,
86. Skóry egalizowane,
87. Skrzynie drewniane transportowe do wind,
88. Skrzynie do lasowania wapna,
89. Skrzynie transportowe drewniane,
90. Skrzynki do flaszek i syfonów,
91. Skrzynki murarskie,
92. Sprzęt stołowy (naczynia fajansowe, porcelanowe, karafki, wazony, popielniczki itp.),
93. Sprzęt sypialniany w hotelach, (materace, sienniki, pledy, kołdry itp.),
94. Stoły do mazynowania wódek i win,
95. Stoły i krzesła ogrodowe drewniane,
96. Stoły robocze i laboratoryjne drewniane,
97. Stoły strycharskie,
98. Sukna gumowe do maszyn przędzalniczych.
99. Sukna techniczne, filce, plusze, węże pluszowe,
100. Syfony,
101. Szalówki do betonu,
102. Szkło ochronne dla olejarek, wodowskazów, wzierników itp.,
103. Szpagaty, sznurki i taśmy wrzecionowe do maszyn przędzalniczych,
104. Szyby do postumentów w oknach wystawowych,
105. Szyby szklane do fotomontażu,
106. Szczeliwo azbestowe, gumowe, tekturowe, klingeryt itp.,
107. Szczotki wszelkie: do zamiatania, używane przy prasowaniu, do ubrań itp.,
108. Taczki drewniane,
109. Tkaniny filtracyjne,
110. Torby narzędziowe,
111. Trójkąty i czworonogi szybowe, drewniane,
112. Ubrania ochronne,
113. Ubrania szybowe,
114. Uprząż,
115. Urządzenia ambulatorium,
116. Urządzenia reklamowe (instalacje neonowe i inne reklamy świetlne),
117. Wałki drewniane używane przy kalandrach i stołach konfekcyjnych,
118. Wanny drewniane,
119. Węże włókienne, gumowe i kombinowane dla wody, powietrza i gazów z armaturą lub bez,
120. Wiadra drewniane,

121. Wieże wiertnicze drewniane wraz z jatą maszynową,
122. Worki filtracyjne,
123. Wózki drewniane,
124. Wózki ręczne do przewożenia skór,
125. Wycieraczki i szczotki,
126. Wyprawa pieców do hartowania,
127. Zbiorniki do kwasów i oleju drewniane.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

**OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 20 KWIETNIA 1937 R.
L. D. V. 21573/2/37**

w sprawie ulg z tytułu nowowzniesionych budowli.
(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 11 z 1937 r., (poz. 381)

Wyciąg

**z wyroku Najwyższego Trybunału Adminisracyjnego z dnia 15 lutego 1937 r.
I. rej. 198/35**

...Niespornym jest między stronami, że skarżący budował w roku 1926 wg. planu, zatwierdzonego przez Magistrat m. Łucka, dom jednopiętrowy, przeznaczony na cele mieszkalne, i że dnia 13 sierpnia 1927 r., w czasie, gdy budowla ta znajdowała się w stanie surowym (będąc już pokryta dachem), zawarł on umowę notarialną z Dyrekcją Poczt i Telegrafów w Lublinie co do wydzierżawienia i dalszej zabudowy swojej posesji. Jak wynika z tej umowy zobowiązał się on w szczególności nadbudować drugie piętro w powyższym domu i w ogóle dostosować całość posesji pod względem budowlanym do potrzeb Urzędu Pocztowo-Telegraficznego — w sposób ustalony w wymienionej umowie. Niespornym jest też, że przewidziane przez umowę roboty zostały wykonane i że w związku z tym budynek skarżącego został objęty w użytkowanie przez Dyrekcję Poczt i Telegrafów jako najmobiercę — na potrzeby Urzędu Pocztowo-Telegraficznego w Łucku. Różnica 'między stanowiskiem strony skarżącej a pozwanej władzy polega jedynie na tym, że skarżący, wbrew orzeczeniu tej władzy, uważa adaptację względnie zmiany budowlane, dokonane na skutek umowy z 13 sierpnia 1927 r. za nieistotne, względnie za niepozbawiające budynku cech budynku przeznaczonego na cele mieszkalne.

Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał powyższe stanowisko strony skarżącej za nietrafne. Jeżeli bowiem, na co powołuje się skarga, samo czasowe użytkowanie budynku na urząd nie przesądza jeszcze o jego charakterze jako budynku mieszkalnego, to w sprawie niniejszej zachodzi inna jeszcze okoliczność — techniczno-budowlanego dostosowania budynku do użytkowania przez urząd — i to już z góry w trakcie jrgo budowy.

Roboty bowiem budowlane, przeprowadzone przez skarżącego na jego posesji według umowy z 13 sierpnia 1927 r. miały z góry na widoku, jak to wynika z brzmienia umowy, a w szczególności z ustalonego przez kontrahentów rodzaju i zakresu tych robót, stworzenie budynku specjalnie przystosowanego do celów urzędu poczty i telegrafu, przy czym same strony potraktowały budowlę, istniejącą w chwili zawierania umowy, jako dom dopiero „będący w budowie”, który nietylko ma jeszcze podlegać

dalszej budowie przez nadbudowanie o jedno piętro (i uzupełnienie budowlami magazynowymi i zabudowaniami gospodarczymi), ale także ma ściśle odpowiadać nowemu planowi „celem dostosowania budynku do potrzeb i wymogów służby pocztowej i telegraficznej". W szczególności, według tejże umowy, względnie przewidzianego w niej planu, budynek został zaopatrzony m. in. w hale dla publiczności, żelazobetonowe pomieszczenia magazynów pocztowych i skarbców, specjalnie skonstruowane rozmównice celkowe, urządzenia zabezpieczające przed włamaniem (jak żelazne drzwi, kraty, rolety).

Jeżeli zaś zważyć, że sama okoliczność, iż budynek (wzgl. jego część) nadaje się do zamieszkania jest obojętna z punktu widzenia pojęcia budynku **„przeznaczonego** na cele mieszkalne" — albowiem w zasadzie, zależnie od okoliczności, każdy budynek może nadawać się na mieszkanie, podczas, gdy wg. sensu § 32 rozporządzenia z 3 listopada 1927 r. wyżej przytoczone pojęcie ma określić pewną poszczególną kategorię budynków — to właśnie przede wszystkim **momenty specjalnego przystosowania budowli z góry do pewnych celów decydują o tym, czy podpadają one pod to pojęcie budynków przeznaczonych na cele mieszkalne.**

Otóż wyżej wspomniane urządzenia specjalne, niepraktykowane w budynkach przeznaczonych na mieszkanie, a w które dom został zaopatrzony już przy jego wznoszeniu, nadają budowli charakter gospodarczy i techniczny różny od budynków, przeznaczonych na cele mieszkalne. Gdy przy tym urządzenia te nie stanowią odrębnego kompleksu budowlanego i gospodarczego, lecz—jak widać z umowy z 13 sierpnia 1927 r., pozostają w związku celowym z całością planu budynku, to wynikający z nich specyficzny charakter musi być też uznany za rozciągający się na całość budowli — niezależnie od tego jaką powierzchnię użytkową zajmują same powyższe urządzenia.

W świetle powyższych rozważań nie ma też dla sprawy znaczenia okoliczność, podniesiona w skardze, że drugie piętro domu obejmuje m. in. „mieszkanie, zajęte przez dyrektora Urzędu Pocztowego w Łucku".

W związku z wywodami skargi należy poza tym podkreślić, że gdy warunek przeznaczenia budynku na cele mieszkalne (jako warunek ulg podatkowych) musi podlegać ocenie według momentu powstania prawa do tych ulg, czyli w myśl art. 33 p. p. 2 i 3 rozp. z 22 kwietnia 1927 r. według momentu ukończenia budowy, to zaistnienie tego warunku nie może być rozważane z punktu widzenia możliwości przyszłych, w danym momencie nierealnych.

Naczelnik Wydziału:
(—) S. Kowalik

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw R. P. Nr 35 z dn. 7 maja 1937 r.

Rozporządzenia Ministra Skarbu — o wykonywaniu ordynacji podatkowej (poz. 270); — w sprawie tłuszczów zwolnionych spod opodatkowania (poz. 271).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu, Nr 11 z dnia 30 kwietnia 1937 r.

Okólnik w sprawie ulg z tytułu nowowzniesionych budowli (poz. 381).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 12 z dn. 5 maja 1937 r.

Okólniki — w sprawie lustracji kancelarii adwokackich (poz. 402); — w sprawie standartów mąki pszennej i żytniej (poz. 404);—w sprawie wymiaru podatku gruntowego za rok 1937 (poz. 405).

KALENDARZ PODATKOWY

W maju 1937 r. płatne są następujące podatki:

Do 20 maja — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni maja 1937 r.

Do 25 maja — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu kwietniu 1937 przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III i IV kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 31 maja — podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936 przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe oraz zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe, o ile nakaz płatniczy został doręczony do dnia 1 maja (włącznie) 1937 r. W razie doręczenia nakazu po dniu 1 maja 1937 r. termin płatności upływa z 30 dniem po doręczeniu nakazu.

Do 1 czerwca — przedpłata na podatek dochodowy na rok 1936 przez osoby prawne.

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w maju 1937 oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w maju 1937.

PORADNIA

M-c. **Zakup towarów u kupców nie może być uważany za skup zawodowy,** przez który rozumie się pośredniczenie między niezorganizowanym handlowo drobnym producentem a rynkiem zbytu (wyrok NTA, 29 maja 1936, I. rej. 7060/33. Dz. Ust. M. S. 1936, poz. 701). Należy wykupić świadectwo przemysłowe dla handlu towarowego II kategorii handlowej.

H. C. Według dotychczasowej judykatury NTA **zysk „sanacyjny"** (zmniejszenie zadłużenia za zgodą wierzycieli) osoby prawnej podlega opodatkowaniu. Stanowisko to jest mocno atakowane przez poważną krytykę.

Cegielniana 55.

I. Należało złożyć zeznanie o dochodzie na r. 1937, tak jak gdyby przez cały 1936 r. przedsiębiorstwo było własnością syna i córki.

II. Nie wolno amortyzować składników inwestycyjnych odrazu za dwa ubiegłe lata operacyjne.

F. K. W myśl art. 6 ulegają potrąceniu z dochodu podlegającego opodatkowaniu straty w przedmiotach podlegających zużyciu a służących do osiągnięcia dochodu. Jeśli **samochód służący celom przedsiębiorstwa uległ rozbiciu podczas katastrofy w związku z używaniem go do tych celów,** koszty remontu podlegają potrąceniu.

B. S. Skoro księgi handlowe zostały uznane przez władzę wymiarową za nieprawidłowe i nierzetelne, uznać je należy za nieistniejące. Jeśli w następnym roku operacyjnym zakłada Pan księgi handlowe, jest Pan w takiej sytuacji, jak gdyby Pan dotąd żadnych ksiąg nie prowadził. Należy więc otworzyć księgi inwentarzem bez oglądania się na dotychczasowe księgi. Wydatki odnoszące się do poprzednich lat operacyjnych, a więc również wymiary podatków i grzywny odnoszące się do poprzednich lat podatkowych nie będą ulegały potrąceniu z dochodu podatkowego.

Czytelnik, Grodno. PP. **nie są komisantami, a jedynie pośrednikami handlowymi.** Należy dopilnować, żeby zamówienia przez PP. przyjmowane opiewały, że wykonawcą zamówienia jest firma, dla której zamówienie jest rzeczywiście przyjęte, i żeby towar był fakturowany przez tę ostatnią dla odbiorcy (przez PP. pozyskanego). — Klienci przez PP. pozyskani dla innej firmy nie powinni figurować w Ich księgach. Księgowość PP. powinna uwzględniać stosunek prowizyjny z firmą, dla której PP. pośredniczą (Rachunek Prowizji). Stawka podatku obrotowego od prowizji—6%. Świadectwo II kategorii handlowej na handel towarowy jest wystarczające dla prowadzenia przedsiębiorstwa handlu towarowego na własny rachunek i w charakterze pośrednika handlowego (§ 68 Rozp. Wyk. do ustawy o podatku przemysłowym).

Stały Prenumerator,

I. **Pośrednik handlowy** działający choćby na rzecz firmy nieopłacającej podatku przemysłowego płaci podatek obrotowy tylko od prowizji.

II. Na zasadę sub I nie ma wpływu okoliczność, że obrót danym towarem podlega podatkowi scaleniowemu lub wyrównawczemu.

III. Przedstawiciel (pośrednik) firmy gdańskiej płaci podatek obrotowy jak sub I.

Czytelnik z S. Jeśli skazany odwołał się do sądu od orzeczenia karnego w przedmiocie braku lub niewłaściwego świadectwa przemysłowego i odwołanie dotyczy nie tylko wymiaru kary, ale również samego obowiązku podatkowego, należność podatkowa (cena świadectwa) nie może być egzekwowana

(ust. 2 par. 118 Rozp. Wyk. do ustawy o pod. przem.).

D. F. S.

I. Stanowisko Ubezpieczalni jest uzasadnione.

II. Rachunek wystawiony przez właściciela obszaru leśnego, na sprzedaż lasu na wyrąb lub drzewa ściętego kupcowi, handlującemu lasem, nie podlega opłacie stemplowej.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półroc., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15